

"Hem superat els monolitismes"

Ciprià Ciscar (Picanya, 1946), secretari d'organització del PSOE. Superat el pols del guerrisme al congrés de Huelva, alguns observadors consideren el secretari d'organització, elegit en el XXXIII congrés federal, com l'autèntic número dos del PSOE i l'home clau del socialisme del futur. Té davant seu el repte de posar fi a les autoidentificacions personals i al sentit patrimonialista del partit.

Com qualificaria la secretaria d'organització que li ha tocat viure dins la història del PSOE, senyor Ciscar?

—L'assumeixo per decisió democràtica d'un congrés que, formant part d'una candidatura i d'un equip que lidera Felipe González, m'encomana aquesta tasca concreta. Les distintes etapes marquen un conjunt de circumstàncies en què cal desplegar un treball, sempre amb il·lusió, i en el moment present, d'una manera apassionant. Des de la secretaria d'organització s'ha de donar impuls al que ha representat el XXXIII congrés dels socialistes, una etapa en què, dins del PSOE, ha d'estar present la pluralitat i alhora la cohesió. Pluralitat per al funcionament d'un partit obert i en contacte amb els problemes dels ciutadans, i amb la capacitat d'afrontar els reptes des d'una idea clara de renovació. I cohesió com a element de funcionament democràtic i d'acceptació d'unes regles de joc que ens han de permetre aportar solucions als problemes dels ciutadans.

—Aquesta època també està singularitzada per un clar retrocés electoral i unes fortes tensions en l'interior del partit. Com la viu?

—Hem admès el retrocés electoral en els moments adequats, però al mateix temps hem expressat la voluntat clara de dur endavant un projecte per al qual hem rebut la confiança dels ciutadans d'una manera majoritària. Estem en una fase de legislatura encara ascendent, i per tant tenim l'empenta necessària i la il·lusió de dur endavant els nostres compromisos amb els ciutadans i de recuperar confiança en un projecte que ha permès escriure pàgines molt importants de la història d'Espanya i que, amb la il·lusió que despertarem en els ciutadans, ens ha de permetre afrontar el futur.

—Vostè acaba de superar la prova de foc en el congrés de Huelva, però fa la sensació que l'abisme en el partit s'ha obert més.

—No ho crec així. El PSOE té una direcció molt sòlida, un lideratge molt clar, revalidat democràticament en cada ocasió pels militants i contrastat en el dia a dia amb els ciutadans. Per tant, des d'aquesta convicció, treballem en una direcció sòlida, sorgida del XXXIII congrés de manera molt majoritària, on qualsevol problema que pugui existir a causa del pluralisme que el mateix congrés admet es resol democràticament, acceptant les decisions de la majoria, i

amb el respecte a qualsevol que pugui discrepar d'aquestes decisions, que, una vegada adoptades, també són les seues.

—Hi ha hagut més que discrepàncies.

—Hi ha un problema que es dona en general en tota la societat: d'una banda, es rebutgen les manifestacions monolítiques en un partit perquè priven del necessari pluralisme, però de l'altra, costen un poc de digerir els efectes de la pluralitat perquè s'interpreten com a elements de fragilitat d'un projecte. Lluny de tot això, el XXXIII congrés federal fa una aposta clara per un partit obert, plural, però que disposa d'una direcció sòlida, basada en la voluntat de la majoria. Hem superat monolitismes i disposem de la solidesa necessària per a produir la cohesió. És un model que ha d'obrir-se pas, per convicció i per demanda social.

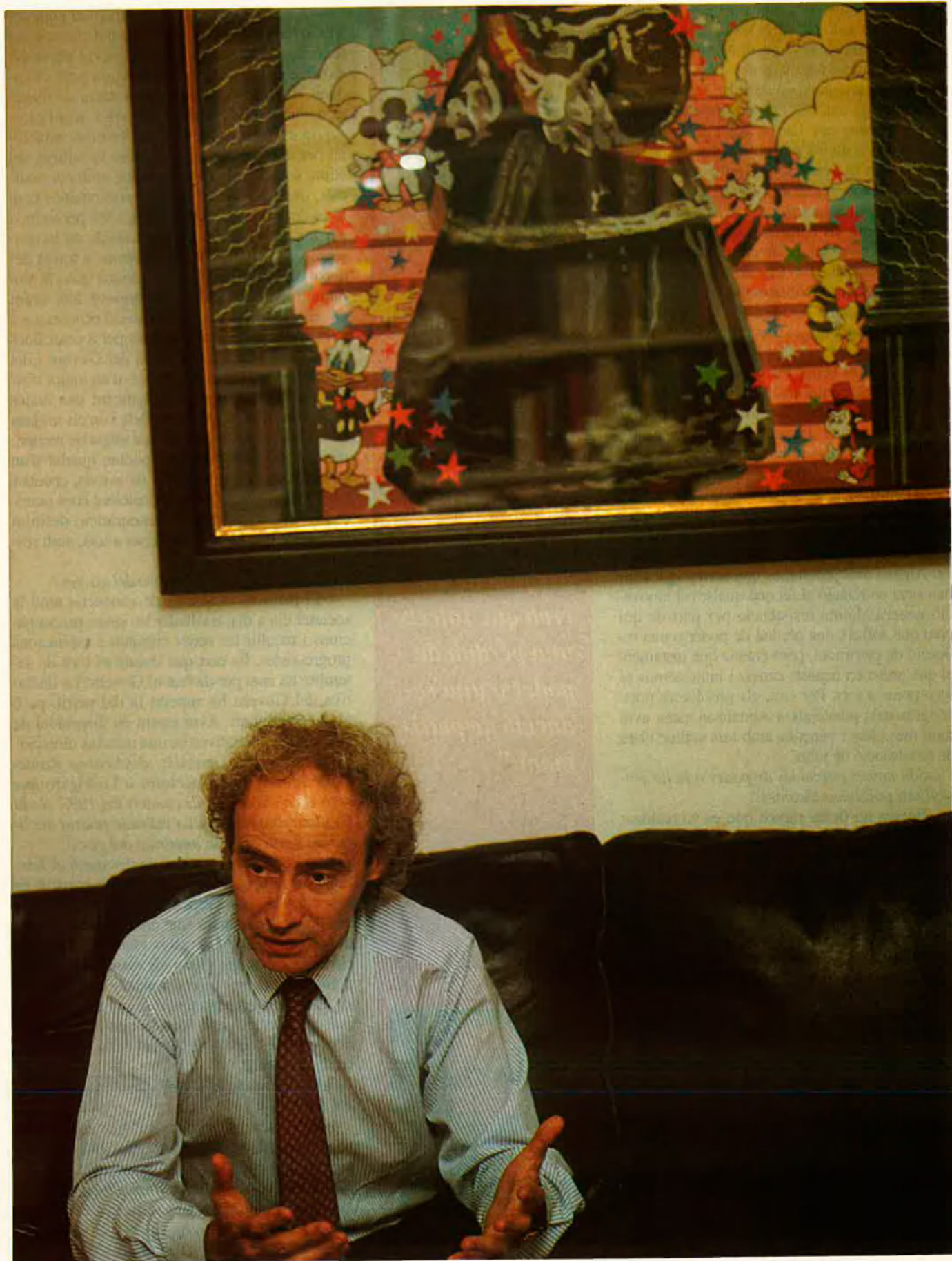
—La base del PSOE és tan sòlida com la seua direcció?

—Entenc que la base és la que possibilita una direcció sòlida. És la que pren, democràticament, les decisions per a aquesta direcció. Això ha estat molt clar al XXXIII congrés federal.

—Es pot parlar, igual que es parla d'un PSOE d'abans i un PSOE de després de Suresnes, d'un PSOE d'abans i un PSOE de després del XXXIII congrés?

—L'èxit del PSOE al llarg d'aquests vint anys ha estat marcat pel fet d'haver encetat una línia de treball, de canvis, de transformacions i de renovació d'idees. Aquest procés es va iniciar a Suresnes fa vint anys, i va tenir la virtualitat de facilitar la percepció d'un partit que per una banda connectava amb la memòria històrica, però que per l'altra ofería tots els elements necessaris de renovació i de canvi. Aquesta connexió entre memòria històrica i renovació va permetre arribar a molta gent i, sobretot, va possibilitar la creació d'un projecte progressista que va ser capaç de possibilitar, primer, junt amb els altres, una transició política, i després, l'accés al govern. Però és més: al llarg d'aquests anys, l'encert ha estat haver entès que no tot s'havia fet en aquell moment, sinó que s'havia encetat un camí. Aquesta idea oberta, de necessitat de renovació i d'aportació segons les circumstàncies, que són canviants i que nosaltres mateixos propiciàvem que anaren canviant, és la que ha permès l'encert.

És indubtable que, junt amb el XXXIII con-

grés, hi ha hagut altres moments que han significat aquest pas. En el XXVIII congrés, per exemple, la direcció va promoure un debat que pretenia eliminar dogmatismes. El XXVIII congrés va ser una previsió del que passaria en el món uns anys després, i posteriorment hi ha hagut congressos que han avançat en la idea de superar entrebancs i preveure el futur, com per exemple en la definició del projecte autònom. El XXXIII congrés ha representat un pas cap al pluralisme, la democràcia interna i una major connexió amb els ciutadans, en la mesura que ja havíem contribuït a canviar moltes de les circumstàncies i que havíem de donar unes respostes noves a una realitat nova.

—Dit això, què li passa al PSOE, senyor Ciscar, perquè Andalusia és un polvorí.

—Sempre que hi ha canvis i es produeixen innovacions hi ha certes resistències. Resistències humanament comprensibles, però contra les que cal lluitar per a demostrar que podem avançar tots junts. En aquest aspecte, després del XXXIII congrés hi ha una voluntat clara de vèncer el sentit patrimonialista en el partit i l'autoidentificació personal, i d'entendre que des de la maduresa necessària i del pluralisme s'han d'obrir les innovacions que tant la militància com la societat demanen a una organització viva. Alguns dels problemes que hem pogut tenir han estat en relació al fet que qualsevol innovació genera alguna resistència per part de qui creu que sofreix una pèrdua de poder o una reducció de patrimoni, però entenc que justament el que pretenen aquests canvis i innovacions és incorporar a tots. Per tant, els problemes post-congressuals plantejats a Andalusia estan avui molt més clars i vençuts, amb una actitud clara de construcció de futur.

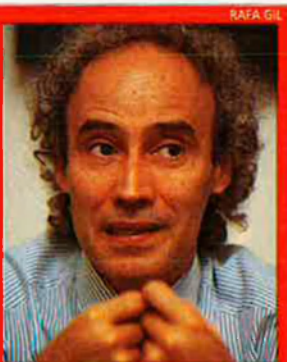
—Són només parcel·les de poder o hi ha sensibilitats polítiques distintes?

—Encara no fa set mesos que es va realitzar el congrés, i allí va existir una gran coincidència en les resolucions, els acords i, per tant, amb el contingut de les idees. En conseqüència, més aviat poden ser unes qüestions humanament comprensibles, però he d'insistir que avui està molt més clar i hi ha una voluntat per banda de tots per produir la necessària cohesió.

—En el congrés vostè va ser acceptat per tots; avui és l'enemic número u del guerrisme.

—No ho crec així. Sempre que es prenen decisions, un afronta el risc de dur-les endavant. I les decisions, tant en la vida políticoinstitucional com en la vida orgànica, no són mai agradoses per a tots. Però en qualsevol cas, només qui no pren decisions, des de la inactivitat, no pot ser discutit, però tampoc valorat. La presa de decisions comporta afrontar el compromís i la responsabilitat.

—Al carrer hi ha una preocupació: si els conflictes interns del partit, els somatitza el Govern d'Espanya.

“Alguns dels problemes que hem pogut tenir han estat en relació al fet que qualsevol innovació genera alguna resistència per part de qui creu que sofreix una pèrdua de poder o una reducció de patrimoni.”

—La realitat més recent demostra el contrari. El Govern d'Espanya duu, des del mes de setembre, una iniciativa forta de canvi i recuperació que comença a ser percebuda pels ciutadans. Hi ha fets que s'han de destacar de manera notòria: com la consecució d'un acord presupostari per a l'any 95 que determina establert per a tot aquest període; com la millora del clima social mitjançant el diàleg amb els sindicats, que ha permès resultats constatables com la millora de la funció pública i les pensions, i per una altra banda, l'avenç notable en la concepció de l'estat de les autonomies a través del debat del Senat i de les conclusions que s'hi van produir. Si al costat de tots aquests fets tenim en compte la millora de la situació econòmica, i per tant les majors possibilitats per a crear llocs d'ocupació, i la voluntat clara del Govern i del seu president, Felipe González, d'un major contacte amb els ciutadans mitjançant una major presència pública, parlamentària i en els mitjans de comunicació, estem en una etapa de recuperació. I els problemes que podien quedar d'un debat obert i d'una situació de canvis, encetats en el passat congrés, es van resolent com pertoca en una organització democràtica, definint clarament que hi ha cabuda per a tots, amb respecte per les regles de joc.

—El partit no està a l'altura del govern?

—El partit és el que ha de connectar amb la societat dia a dia, traslladar les seues preocupacions i recollir les seues crítiques i aspiracions progressistes. És cert que durant el mes de setembre ha anat per davant el Govern. La iniciativa del Govern ha superat la del partit, però això és temporal. Avui estem en disposició de sincronitzar iniciatives en una mateixa direcció.

—El president González, desdient-se d'anteriors intencions, ha declarat a Le Figaro que serà el candidat per als comicis del 1997. No hi ha alternatives o la seua retirada podria implicar un perill per a la integritat del partit?

—Al PSOE avui no està en discussió el lideratge, ni tampoc existeix aquesta percepció en la societat. El que s'espera, tant per part del partit com dels ciutadans que donen suport al partit, és que Felipe González exercisca les funcions de lideratge. Quan ell manifesta aquesta opinió és que està en consonància amb la realitat. De la mateixa manera que jo entenc que no està en discussió que Joan Lerma exercisca el lideratge tant en el PSPV com en la representació institucional.

—Alguns veuen el PSOE d'avui com la UCD del 1981.

—No s'assembla en res. El PSOE és un partit sòlid, que connecta memòria històrica amb capacitat de renovació i canvi permanent, i disposa d'una cultura política també sòlida, que permet, des del pluralisme, i mitjançant l'exercici democràtic, definir les opcions i que siguin acceptades pel conjunt de l'organització.

—Com pensa el PSOE reil·lusionar els seus ex-votants?

—La il·lusió està en la fidelitat del compliment dels compromisos i en la capacitat de solucionar els problemes que van plantejant-se. Vàrem ser capaços l'any 93 de despertar il·lusió en molts ciutadans que apostaven per un projecte progressista enfront de l'oferta de la dreta. Hem tingut un retrocés en les eleccions europees fonamentalment pels casos de corrupció plantejats en la vida pública. Però avui, amb la voluntat clara d'aplicar totes les mesures necessàries per eradicar qualsevol fenomen d'aquesta classe i, sobretot, pel compromís de neteja de la vida pública i de dotació de referències ètiques a la política, juntament amb les mesures de govern constants i el fet de marcar l'actuació d'un projecte progressista, de nou el PSOE connecta amb aquesta majoria de ciutadans que volen la continuïtat d'un futur de progrés i solidaritat en el conjunt d'Espanya

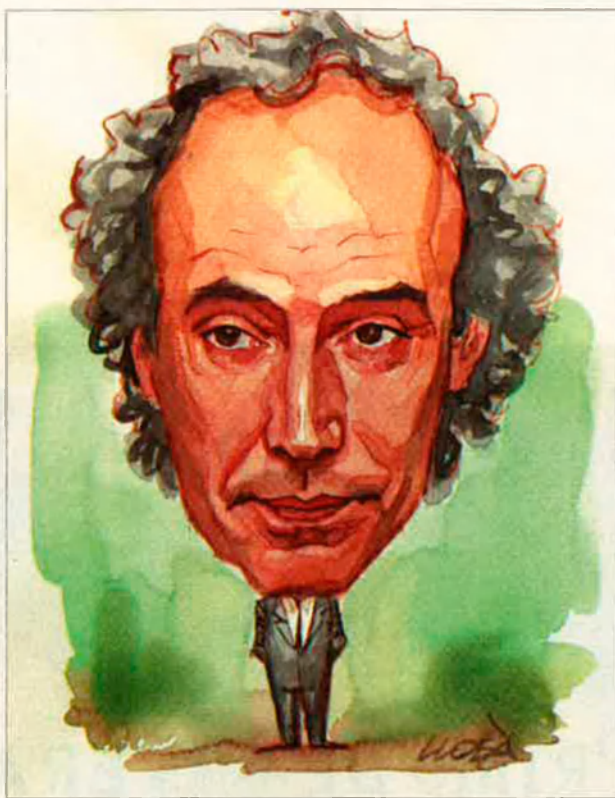
i que saben que la dreta és incapaç de despertar il·lusions. El PP, al llarg d'aquest temps, ha demostrat la seua incapacitat per a plantejar fórmules de política alternativa suggerents o il·lusionadores per a la societat. L'única cosa que li ha donat resultat és l'atac al Govern pels fenòmens de corrupció. El PP, que no pot donar massa exemple ni aportació en aquest camp, adopta una funció destructiva. I planteja una política d'enfrontaments de les persones i els territoris, desconeixent la cultura i la realitat plural de les distintes nacionalitats. Això no pot despertar molta il·lusió.

—Les enquestes no diuen això.

—L'estat d'opinió no és una foto fixa, respon a circumstàncies produïdes en un determinat moment, per determinats factors. Si bé és cert que això va ser així des de la primavera a l'estiu passat, també és cert que des de setembre comença a deixar de ser així. D'una manera serena, es comprova nova empenta, il·lusió, mesures per a rectificar i eliminar allò que ha produït danys. La percepció negativa, que es va constatar en les eleccions europees, va desaparèixer. La majoria de progrés aposta per la il·lusió, no per la desesperança.

—Al PSOE li han faltat reflexos contra la corrupció?

—Així ho hem admès. Determinades actituds de persones han produït una profunda decepció. És una cosa per a la qual no s'estava preparat en aquell moment perquè ni es pensava que aquestes coses pogueren ocórrer. Però a partir d'aquestes constatacions hi ha hagut una reacció

—Quan va ser l'última volta que va parlar amb Alfonso Guerra?

—Parle freqüentment amb tots els membres de la comissió executiva federal per raons de treball, de la meua responsabilitat i d'una activitat conjunta. Per tant, les converses són normals i freqüents.

—Però no recorda quan va ser l'última volta.

—Hmm... Fa molt poc.

clara: s'han emprat mesures i s'han aplicat responsabilitats polítiques. La línia d'actuació en aquest sentit connecta i coincideix amb allò que la majoria dels ciutadans progressistes sent.

—El president González acaba de clausurar la cultura econòmica del pelotazo. No té el PSOE cap responsabilitat en el tema?

—En els moments de creixement accelerat o espectacular, que és beneficiós per a la realitat d'un país, poden sorgir conductes com les que s'han donat, i que van determinades per l'exercici ampli de llibertat. Però a pesar de ser una democràcia jove, Espanya ha tingut una capacitat de reacció per a corregir aquesta situació. Avui hi ha una recuperació col·lectiva de l'acció que té com a referent els valors ètics. Per tant, anem superant aquests problemes d'una manera esperançadora.

—La circumscripció electoral per la qual és diputat, València, també ha variat el vot. Ho atribueix al desgast general del PSOE o hi ha algun demèrit propi del PSPV?

—Quan això s'ha produït, el PSPV-PSOE ho ha reconegut i ha plantejat la necessitat de recuperació. En alguns casos afectava factors de caràcter general, que han estat corregits o en vies de correcció, sobre el que suposa una realitat específica valenciana. És un camí encetat i que està donant resultats. Per altra banda, els ciutadans progressistes de la Comunitat Valenciana ja s'han adonat de quina és la diferència entre un govern progressista, com el que representa el PSPV, i un govern conservador, com el que representa el PP.

—Facilita aquesta recuperació per al PSPV que el candidat del PP, Eduardo Zaplana, estiga tan presumptament tacat?

—Cal plantejar-se sempre què aporta un candidat, dins de la seua formació política, al conjunt de la societat. Què aporta un candidat avui respecte a la incorporació de referents ètics a la política. Què aporta des del seu coneixement de la realitat socioeconòmica. Què aporta des del seu coneixement de la cultura pròpia del seu poble. I què aporta des de la seua experiència i des de la seua trajectòria política al conjunt de la política per a dignificar-la més. I a més, en quin sentit ho aporta, en un sentit progressista de la vida o en un sentit conservador. Feta aquesta reflexió, al meu entendre, no hi ha comparació entre un candidat, com Zaplana, i el president de la Generalitat valenciana, Joan Lerma. Guanya per molt Joan Lerma.

Miquel Alberola